

Số: /BC-UBND

Khánh Sơn, ngày tháng năm 2019

BÁO CÁO

Tình hình thi hành pháp luật về BHXH, BHYT, BHTN dành cho người lao động 6 tháng đầu năm 2019 trên địa bàn huyện Khánh Sơn

I. CÔNG TÁC CHỈ ĐẠO, ĐIỀU HÀNH VÀ TỔ CHỨC TRIỂN KHAI THỰC HIỆN THEO DÕI THI HÀNH PHÁP LUẬT

1. Tình hình tổ chức triển khai thực hiện theo dõi thi hành pháp luật về bảo hiểm xã hội (BHXH), bảo hiểm y tế (BHYT), bảo hiểm thất nghiệp (BHTN)

Để triển khai thực hiện Quyết định số 277/QĐ-UBND ngày 25/01/2019 của UBND tỉnh Khánh Hòa ban hành Kế hoạch bổ sung công tác theo dõi tình hình thi hành pháp luật năm 2019 trên địa bàn tỉnh Khánh Hòa, UBND huyện đã ban hành các kế hoạch cụ thể như sau: Kế hoạch bổ sung công tác theo dõi tình hình thi hành pháp luật năm 2019 trên địa bàn huyện ban hành kèm theo Quyết định số 167/QĐ-UBND ngày 01/3/2019. Với mục đích tuyên truyền sâu rộng cho người lao động ở địa phương, UBND huyện đã chỉ đạo Phòng Bảo hiểm xã hội huyện tham mưu ban hành các văn bản để đảm bảo cho việc triển khai thực hiện Luật BHXH, Luật BHYT đạt hiệu quả cao như: Kế hoạch cải cách hành chính, Kế hoạch triển khai các giải pháp nâng cao chỉ số CCHC và mức độ hài lòng của tổ chức, cá nhân đối với BHXH huyện, Kế hoạch kiểm tra, Kế hoạch kiểm soát thủ tục hành chính, Kế hoạch công tác thông tin truyền thông, Kế hoạch công tác phổ biến giáo dục pháp luật, Kế hoạch đối thoại với doanh nghiệp, Kế hoạch rà soát các văn bản do BHXH Việt Nam, Quy chế giao tiếp ứng xử, Quy chế tiếp nhận và xử lý phản ánh, kiến nghị của các tổ chức cá nhân, Quy chế làm việc của BHXH huyện Khánh Sơn... Tất cả các kế hoạch nhằm đảm bảo tổ chức thực hiện hiệu quả các chế độ chính sách về BHXH, BHYT, BHTN và tăng cường công tác theo dõi thi hành pháp luật theo chức năng nhiệm vụ được giao.

Về kinh phí, cơ sở vật chất bảo đảm công tác theo dõi tình hình THPL được bố trí trong kinh phí thường xuyên theo quy định của Luật Ngân sách Nhà nước và của BHXH Việt Nam đã đáp ứng một phần yêu cầu triển khai thực hiện công tác này.

Công tác tập huấn, bồi dưỡng nghiệp vụ về theo dõi thi hành pháp luật: Thông qua các cuộc họp, UBND huyện đã thường xuyên chỉ đạo các cơ quan chức năng tăng cường tập huấn, bồi dưỡng nâng cao kỹ năng nghiệp vụ triển khai thực hiện theo dõi thi hành pháp luật về BHXH, BHYT, BHTN cho công chức, viên chức góp phần nâng cao hiệu quả công việc khi thực thi nhiệm vụ.

Về biên chế, bộ máy làm công tác theo dõi tình hình THPL cấp huyện được giao cho Giám đốc BHXH cấp huyện chịu trách nhiệm tổ chức thực hiện với 01 cán bộ kiêm nhiệm làm công tác tham mưu.

Thực hiện xây dựng kế hoạch theo dõi tình hình THPL của BHXH huyện; Kế hoạch số 174/KH-BHXH ngày 09/4/2019 về theo dõi thi hành pháp luật năm 2019.

2. Tồn tại, hạn chế và nguyên nhân

2.1. Tồn tại, hạn chế

- Còn 02 cán bộ xã chưa được cộng nối thời gian tham gia BHXH vào sổ BHXH do vướng về thời gian công tác, thất lạc hồ sơ, công tác xác nhận quá trình công tác.

- Việc thực hiện công tác xử lý vi phạm hành chính chưa kịp thời, chưa đồng bộ.

- Tình trạng nợ đọng vẫn tồn tại mà chưa được khắc phục triệt để, tỷ lệ nợ tính trên số kế hoạch thu được giao và số đơn vị vẫn còn lớn dần trong từng thời điểm.

- Cơ chế chính sách còn bất cập, chính sách BHXH tự nguyện chưa hấp dẫn để thu hút nhiều người dân tham gia.

- Qua kiểm tra cho thấy, bên cạnh các đơn vị thực hiện tốt, thực sự quan tâm đến quyền lợi của người lao động vẫn còn nhiều đơn vị chấp hành không nghiêm túc như: Không tham gia đầy đủ BHXH, BHYT, BHTN cho người lao động thuộc đối tượng bắt buộc; Không thực hiện trích nộp BHXH, BHYT, BHTN hàng tháng vào quỹ BHXH theo quy định; Tham gia BHXH không đúng mức lương, thu nhập thực tế; Nợ đọng BHXH.

2.2. Nguyên nhân

- Một số hướng dẫn thực hiện Luật BHXH, Luật BHYT còn chậm; vướng mắc về cơ chế, quy trình nên khó khăn trong tổ chức thực hiện.

- Hoạt động đại lý thu chưa hiệu quả, nhiều đại lý chưa đầu tư thời gian cho công tác khai thác, phát triển đối tượng tham gia BHXH tự nguyện.

- Do ý thức tuân thủ pháp luật lĩnh vực BHXH, BHYT, BHTN của một số tổ chức, cá nhân còn hạn chế.

II. KẾT QUẢ THEO DÕI TÌNH HÌNH THI HÀNH PHÁP LUẬT

1. Tình hình ban hành văn bản quy định chi tiết, hướng dẫn thi hành văn bản quy phạm pháp luật về BHXH, BHYT, BHTN

- Văn bản hướng dẫn thực hiện các quy định của pháp luật lĩnh vực BHXH, BHYT, BHTN của Trung ương, BHXH Việt Nam và UBND tỉnh nhìn chung được hướng dẫn kịp thời, đầy đủ, công khai, minh bạch, sát với thực tế, đáp ứng yêu cầu quản lý và tổ chức thực hiện chế độ BHXH, BHYT, BHTN trên địa bàn. Hầu hết các văn bản chỉ đạo hướng dẫn ban hành đều đáp ứng được yêu cầu tổ chức thực hiện nhiệm vụ của các đơn vị và đảm bảo tính thống nhất, đồng bộ, tính khả thi và phù hợp với thực tiễn hoạt động nghiệp vụ tại địa phương.

Tuy nhiên, quá trình tổ chức thực hiện cũng gặp vướng mắc về tính thống nhất của các văn bản pháp luật như:

- Khoản 1 Điều 4 Thông tư số 56/2017/TT-BYT ngày 29/12/2017 của Bộ Y tế Quy định chi tiết thi hành Luật BHXH và Luật An toàn vệ sinh lao động thuộc lĩnh vực Y tế quy định bệnh được hưởng chế độ bảo hiểm xã hội một lần: “1. Ung thư, bại liệt, xơ gan cổ chướng, phong, lao nặng, nhiễm HIV đã chuyển sang giai đoạn AIDS đồng thời không tự kiểm soát hoặc không tự thực hiện được các hoạt động đi lại, mặc quần áo, vệ sinh cá nhân và những việc khác phục vụ nhu cầu sinh hoạt cá nhân hàng ngày mà cần có người theo dõi, trợ giúp, chăm sóc hoàn toàn”.

Trong khi khoản c Điều 60 Luật BHXH năm 2014 quy định điều kiện được hưởng trợ cấp một lần khi có bệnh hiểm nghèo là: “c) Người đang bị mắc một trong những bệnh nguy hiểm đến tính mạng như ung thư, bại liệt, xơ gan cổ chướng, phong, lao nặng, nhiễm HIV đã chuyển sang giai đoạn AIDS và những bệnh khác theo quy định của Bộ Y tế”.

* Quy định như trên dẫn đến người lao động nghĩ rằng Thông tư đã quy định khó hơn Luật dẫn đến gây khó khăn cho người lao động khi có nhu cầu nhận trợ cấp một lần.

- Các văn bản quy định chi tiết và hướng dẫn thi hành pháp luật về chế độ BHXH có khả năng thực thi cao. Tuy nhiên bên cạnh đó có nội dung chưa khả thi cụ thể như sau:

Theo quy định tại khoản 1, Điều 33 Luật BHXH năm 2014 thì thời gian hưởng chế độ khi sảy thai, nạo, hút thai, thai chết lưu hoặc phá thai bệnh lý thì: “Khi sảy thai, nạo, hút thai, thai chết lưu hoặc phá thai bệnh lý thì lao động nữ được nghỉ việc hưởng chế độ thai sản theo chỉ định của cơ sở khám bệnh, chữa bệnh có thẩm quyền. Thời gian nghỉ việc tối đa được quy định như sau:

- a) 10 ngày nếu thai dưới 05 tuần tuổi;
- b) 20 ngày nếu thai từ 05 tuần tuổi đến dưới 13 tuần tuổi;
- c) 40 ngày nếu thai từ 13 tuần tuổi đến dưới 25 tuần tuổi;
- d) 50 ngày nếu thai từ 25 tuần tuổi trở lên”

* Tuy nhiên, theo phản ánh của các cơ sở khám chữa bệnh việc xác định tuần tuổi của thai đối với trường hợp chữa ngoài tử cung (phá thai bệnh lý) là khó

có thể thực hiện được do đó một số cơ sở khám chữa bệnh không ghi tuần tuổi thai đối với trường hợp này dẫn đến vướng mắc khi giải quyết chế độ thai sản đối với người lao động.

- Theo quy định về mức lương tối thiểu vùng các năm (Năm 2019: Nghị định 157/2018/NĐ-CP ngày 16/11/2018):

+ Mức lương trả cho người lao động làm việc trong điều kiện lao động bình thường không thấp hơn mức lương tối thiểu vùng đối với người lao động làm công việc giản đơn nhất.

+ Doanh nghiệp phải trả cao hơn ít nhất 7% so với mức lương tối thiểu vùng đối với người lao động làm công việc đòi hỏi người lao động đã qua học nghề, đào tạo nghề.

* Tuy nhiên, hiện nay chưa có văn bản quy định Danh mục ngành, nghề sử dụng lao động phải qua đào tạo, dẫn đến tình trạng các doanh nghiệp hiểu khác nhau về công việc đòi hỏi người lao động đã qua học nghề, đào tạo nghề, trả mức lương thấp (bằng mức lương bằng mức lương tối thiểu vùng) cho người lao động.

- Vướng mắc trong công tác xử lý vi phạm hành chính (VPHC).

+ Căn cứ quy định tại khoản 1 Điều 66 Luật xử lý VPHC số 15/2012/QH13: “Người có thẩm quyền xử phạt VPHC phải ra quyết định xử phạt VPHC *trong thời hạn 07 ngày*, kể từ ngày lập biên bản VPHC. Đối với vụ việc có nhiều tình tiết phức tạp mà không thuộc trường hợp giải trình hoặc đối với vụ việc thuộc trường hợp giải trình theo quy định tại khoản 2 và khoản 3 Điều 61 của Luật này thì thời hạn ra quyết định xử phạt tối đa là 30 ngày, kể từ ngày lập biên bản.”

2. Tình hình bảo đảm các điều kiện cho thi hành pháp luật về BHXH, BHYT, BHTN

- Về kinh phí, cơ sở vật chất bảo đảm công tác theo dõi tình hình THPL được bố trí trong kinh phí thường xuyên theo quy định của Luật Ngân sách nhà nước và của BHXH Việt Nam đã đáp ứng một phần yêu cầu triển khai thực hiện công tác này.

- Về biên chế, bộ máy làm công tác theo dõi tình hình THPL được giao cho Giám đốc BHXH cấp huyện chịu trách nhiệm tổ chức thực hiện với 01 cán bộ kiêm nhiệm làm công tác tham mưu.

3. Tình hình tuân thủ các quy định của pháp luật về BHXH, BHYT, BHTN

a) Đánh giá tình hình thực hiện pháp luật của CC-VC ngành BHXH trong thi hành nhiệm vụ.

- Quán triệt tất cả CCVC, lao động hợp đồng trong cơ quan nghiêm túc chấp hành các chủ trương, chính sách của Đảng, pháp luật Nhà nước, nâng cao ý

thức bảo vệ pháp luật.

- Định kỳ hàng tháng tổ chức hội nghị PBGDPL về BHXH, BHYT, BHTN cho CC,VC, người lao động, tập trung vào các Luật, văn bản QPPL của nhà nước ban hành hoặc có hiệu lực liên quan đến lĩnh vực BHXH, BHYT, BHTN; Luật BHXH, Luật BHYT và các văn bản hướng dẫn thi hành các luật và văn bản quy phạm pháp luật (VBQPPL) mới được ban hành, các văn bản liên quan đến tổ chức và hoạt động của Ngành, các văn bản hướng dẫn của BHXH Việt Nam, văn bản chỉ đạo Tỉnh ủy, huyện ủy, UBND tỉnh, UBND huyện...

- Tổ chức thi hành đầy đủ, nghiêm túc các quy định pháp luật gắn với việc kịp thời kiến nghị, đề xuất xây dựng, hoàn thiện hệ thống pháp luật, cải cách hành chính, bảo vệ quyền lợi ích hợp pháp của các đối tượng tham gia BHXH, BHYT, kịp thời tháo gỡ khó khăn, vướng mắc cho người dân và doanh nghiệp.

b) Đánh giá tình hình tuân thủ pháp luật của tổ chức, cá nhân trong việc chấp hành quy định về BHXH, BHYT, BHTN.

- Hầu hết các đơn vị sử dụng lao động và người lao động thực hiện nghiêm túc pháp luật trong lĩnh vực BHXH, BHYT, BHTN. Bên cạnh đó cũng còn một số đơn vị chưa nghiêm túc thực hiện, thường xuyên có số dư nợ BHXH, BHYT, BHTN, BHTNLĐ-BNN từ 3 tháng trở lên, không tham gia BHXH, BHYT, BHTN, BHTNLĐ-BNN cho người lao động, đóng thiếu mức tiền lương khi tham BHXH, BHYT, BHTN, BHTNLĐ-BNN cho người lao động, vẫn còn tình trạng hợp đồng lao động thời vụ cho những công việc có tính chất thường xuyên để trốn tránh việc tham gia BHXH, BHYT, BHTN, một số đơn vị chưa ghi đúng chức danh nghề, công việc nặng nhọc, độc hại, nguy hiểm khi ký hợp đồng lao động và tham gia BHXH cho người lao động; đóng thiếu 7% so với mức lương của công việc hoặc chức danh công việc đối với lao động đã qua đào tạo học nghề; hưởng trợ cấp BHXH không đúng quy định...

Mặc dù đã được bảo hiểm xã hội huyện đôn đốc, kiểm tra theo đúng quy trình, quy định của pháp luật nhưng vẫn còn một số đơn vị chưa thực hiện nghiêm túc như:

+ Qua kiểm tra chi trả các chế độ ngắn ngày: ốm đau, thai sản, dưỡng sức thì có 02 đơn vị/ 04 đơn vị được kiểm tra chi sai chế độ thu hồi về: 15.646.100 đồng.

+ Qua đối chiếu với dữ liệu thuế cung cấp thì trên địa bàn huyện 10 công ty, doanh nghiệp chưa tham gia BHXH, BHYT; 10/10 công ty, doanh nghiệp tham gia đóng BHXH, BHYT thấp hơn số người so với kê khai thuế.

III. ĐỀ XUẤT, KIẾN NGHỊ

1. Đề xuất hoàn thiện pháp luật về BHXH, BHYT, BHTN.

Đề cơ quan BHXH có cơ sở xử lý đối với các khoản nợ BHXH, BHYT, BHTN của các đơn vị phí sản, giải thể, mất tích, bỏ trốn... để thuận lợi trong công tác quản lý, theo dõi nợ của các cơ quan BHXH, thu tiền BHXH đúng theo quy định đề nghị cấp trên có văn bản hướng dẫn rõ danh mục nghề bắt buộc phải sử dụng lao động qua đào tạo nghề, đảm bảo quyền lợi cho người lao động có tham gia BHXH, quyền lợi về đào tạo nghề và được hưởng lương đúng quy định.

2. Đề xuất nâng cao hiệu quả công tác theo dõi thi hành pháp luật và thi hành pháp luật về BHXH, BHYT, BHTN.

Tăng cường bồi dưỡng, tập huấn nâng cao trình độ chuyên môn nghiệp vụ về theo dõi thi hành pháp luật về BHXH, BHYT, BHTN cho lực lượng viên chức, công chức để đảm bảo nắm vững các quy định của pháp luật, tổ chức triển khai thực hiện có hiệu quả nhiệm vụ công tác theo dõi tình hình thi hành pháp luật tại các cơ quan, đơn vị mình.

Trên đây là báo cáo công tác tình hình thi hành pháp luật về BHXH, BHYT, BHTN dành cho người lao động 6 tháng đầu năm 2019 của UBND huyện Khánh Sơn./.

Nơi nhận:

- Sở Tư pháp tỉnh (VBĐT);
- BHXH huyện (VBĐT);
- Lưu: VT, TP.

TM. ỦY BAN NHÂN DÂN
KT. CHỦ TỊCH
PHÓ CHỦ TỊCH

Phan Văn Sửu